

బ్యాంకింగ్ రంగాన్ని సామ్రాజ్యవాద, బడా కార్పొరేట్లకు

కట్టబెట్టే దిశగా మనదేశ పాలకులు

మన దేశంలో ప్రభుత్వ బ్యాంకుల యాజమాన్యం పాటించాల్సిన మార్గదర్శకాల గురించి, కార్పొరేటు రూపం తీసుకునే అవకాశాల గురించి చర్చించిన రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా(ఆర్బిఐ)కి చెందిన 'ఇంటర్నల్ వర్కింగ్ గ్రూప్'(ఐడబ్ల్యుజి) 2020 నవంబర్ మూడవ వారంలో తన నివేదికను అందజేసింది. 'బడా కార్పొరేటు సంస్థలకు లేదా బడాపారిశ్రామిక యాజమాన్యాలకు బ్యాంకులు ఏర్పాటు చేసుకునేందుకు అనుమతినీయవచ్చునని' ఈ నివేదికల్లో సి ఫార్మ్ చేసింది. ఐడబ్ల్యుజిలో ఒక్కరు మినహా మిగిలిన నిపుణులందరూ ఈ అంశాన్ని వ్యతిరేకించినట్లు చెబుతూనే సిఫార్సులలో పేర్కొనటం ఆశ్చర్యకరం. ఇప్పటికే 20 పెద్ద జాతీయ బ్యాంకులలో డైరెక్టరు స్థాయి హోదాలలో వున్న 145 2 మంది దాదాపు వెయ్యి కంపెనీలను అదుపు చేయకలిగిన స్థితిలో వున్నారు.

ఆర్బిఐ మాజి గవర్నర్ రఘురామరాజన్, ఆర్బిఐ మాజి డిప్యూటీ గవర్నర్ ఆచార్య తదితర ప్రముఖులు - వీరంతా ప్రభుత్వ నయా ఉదారవాద పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక విధాన సమర్థకులు అయినప్పటికీ-బ్యాంకులను కార్పొరేట్ల చేతుల్లో పెట్టాలనే ఈ సిఫార్సులను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. రాబోయే కాలంలో బ్యాంకు లన్నిటినీ ప్రైవేటీకరించటానికి ముందస్తు చర్యగా దీనిని వారు పేర్కొన్నారు. 'ఆర్థిక, రాజకీయ వ్యవహారాలన్నీ కొందరు వ్యాపారవర్గాల చేతుల్లో కేంద్రీకరింపబడటానికి' ఈ చర్య దోహద పడుతుందని వారు సరిగానే ఎత్తి చూపించారు. మన దేశ పాలకులు ఆదర్శంగా ఎంచే అమెరికాలో కూడా 'కార్పొరేటు వర్గాలు బ్యాంకులను నిర్వహించటం'పై నిషేధాన్ని ఇప్పటికీ కొనసాగిస్తున్నారు. అయినా మనదేశ పాలకులు కార్పొరేటు బాటనే సాగదలుచుకున్నారు.

ముందస్తుగా ప్రభుత్వరంగంలోని రెండు బ్యాంకులను 2021-22 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రయివేటీకరిస్తున్నట్లు కేంద్ర ఆర్థికశాఖామంత్రి ప్రకటించారు. ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని అత్యధిక వాటాలను కార్పొరేట్లకు అమ్మివేయటం ద్వారా ప్రభుత్వానికి భారీ ఆదాయం వస్తుందని, బ్యాంకుల నష్టాల భరీకి ప్రభుత్వం కొత్తగా మదుపు చేయాల్సిన అవసరం వుండదని చెబుతున్నారు. అత్యధిక వాటాలను ప్రైవేటు సంస్థలకు అమ్మివేసిన తర్వాత ఆ బ్యాంకులపై ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి నియంత్రణ వుండబోదు. నిర్వహణంతా ప్రైవేటు సంస్థ ప్రాధాన్యత ప్రకారమే జరుగుతుంది. గతం నుండి మన దేశంలో బ్యాంకుల నిర్వహణ తీరుతెన్నులను రేఖామాత్రంగానైనా పరిశీలించటం ద్వారానే, భారత పాలకుల ప్రజావతిరేక వంచనాస్వభావం విదితమౌతుంది.

ప్రజాసంఘర్షణ ఫలితమే బ్యాంకుల జాతీయీకరణ

1930ల నాటికే భారతదేశంలో బ్యాంకింగ్ కార్యకలాపాలు ప్రారంభమయ్యాయి. బ్రిటిష్ వారి ఆధ్వర్యంలో నడిచిన మూడు బ్యాంకులు గాక, స్థానికంగా సంపన్నవర్గాలు తొలుత ప్రజల సహకారంతో బ్యాంకులను ఏర్పరిచారు. తమ ఆదాయాల్లో మిగులువున్న వారు ఆ బ్యాంకుల్లో పొదుపు చేసుకునేవారు. అవసరాలప్పుడు తీసుకొని వాడుకుంటూ వుండేవారు. అయితే అత్యధిక బ్యాంకులలో పొదుపు చేసుకున్న ఖాతాదారుల సొమ్ము దుర్వినియోగం జరగటమో లేదా హతాత్తుగా బ్యాంకులను మూతవేయటమో జరిగేది. 1960ల వరకూ ఈ పరిస్థితి కొనసాగింది. పొదుపు సొమ్ముకు భద్రత కల్పించాలని ప్రజలు, ఖాతాదారులు, బ్యాంకు ఉద్యోగ సంఘాలు, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు, మేధావులు- వివిధ రూపాల్లో ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చారు.

1969లో ఇందిరాగాంధీ ప్రధానిగా వున్న కాలంలో దేశంలోని 14 ప్రైవేటు బ్యాంకులను జాతీయం చేశారు. 1980లో మరో 6 వాణిజ్య బ్యాంకులను జాతీయం చేశారు. ఈ బ్యాంకులు కేంద్ర రిజర్వుబ్యాంకు ఆధ్వర్యంలో, ప్రభుత్వ మార్గదర్శకత్వంలో నడుస్తాయని, ఆర్థిక క్రమశిక్షణ పాటించటంతోపాటు ప్రజలకు మేలైన సేవలందిస్తాయని పేర్కొన్నారు. బ్యాంకులలో దాచుకున్న ప్రజల సొమ్ముకు భద్రత కల్పిస్తా మన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో బ్యాంకింగ్ సేవలను పెంపొందించేందుకు ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులను 1975లో ప్రారంభించారు. బ్యాంకుల శాఖలు మారుమూలలకు విస్తరించాయి. ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులు గ్రామీణాభివృద్ధికి దోహదపడతాయని ఎంతగా ప్రచారాలు చేసినా, అవి వడ్డీవ్యాపారుల పాత్రనే నిర్వహించాయి. గ్రామాలలో శ్రమజీవులు పొదుపుచేసుకున్న మొత్తాలను ఈ బ్యాంకులు పట్టణాలకు తరలించాయి. గ్రామాలలో ప్రజలు పొదుపుచేసిన మొత్తాలలో సగం కూడా తిరిగి గ్రామాలలో ప్రజలకు రుణాలుగా అందించలేదు. గ్రామాలలో ప్రధానంగా నోరున్న పలుకుబడి వర్గాలు, పాలక రాజకీయ నాయకులు, భూస్వామ్య వర్గాలే రుణనడుపాయం పొందగలిగారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ధనికవర్గాల కార్యకలాపాలు పెరగటానికి మాత్రమే ఈ బ్యాంకుల సేవలు తోడ్పడ్డాయి.

మొండిబకాయిల రూపంలో బ్యాంకుల లూటీ

రైతులు, శ్రామికులు, చేతివృత్తులవారు, చిన్నవ్యాపారులు తమ జీవనోపాధికోసమో, వ్యవసాయ అవసరాల కోసమో రుణం తీసుకోవడానికి వెళితే, బ్యాంకులు సవాలక్ష నిబంధనలు విధిస్తాయి. నిబంధనలు పాటించ లేదని, హామీలు లేవని చాలామందికి అప్పులు ఇవ్వటానికి నిరాకరిస్తాయి. అర్హులైన కొందరికి మాత్రమే అవసరంలో కొంతమేరకు రుణం అందుతుంది. సామాన్యుల రుణ చెల్లింపులు ఒక సంవత్సరం ఆగిపోతే, ఇంటికి నోటీసులు పంపటం, హెచ్చరించటం, చివరకు ఇంట్లో సామాను, పశువులు, పొలం జప్తుచేయటానికి కూడా బ్యాంకు అధికారులు వెనుకాడరు. ఇలాంటి ఘటనలు మనం అనేకం చూస్తూనే వున్నాం.

మరోవైపున బడాకార్పొరేట్లకు, బడా పరిశ్రమాధిపతులకు, అధికార రాజకీయ పలుకుబడి వర్గాలకు క్షణాలలో బ్యాంకులు వందల, వేలకోట్ల రుణాలను మంజూరు చేస్తున్నాయి. బ్యాంకు షరతులను వారు పాటించకపోయినా, చట్టనిబంధనలకు కట్టు బడకపోయినా-సామాన్యుల ఊహకు కూడా అందనంత స్థాయిలో-బ్యాంకులు రుణాలు అందజేయటం కూడా మనం చూస్తూనే వున్నాం. అంతేగాక, వీరు రుణ చెల్లింపులు చేయక పోయినా, బకాయిలు రాబట్టుకునే చర్యలేమీ చేపట్టకపోగా, వారిని రాచమర్యాదలతో ఇతర దేశాలకు సాగనంపటమూ మనం చూస్తూనే వున్నాం.

కనుక, జాతీయం చేయబడిన తర్వాత కూడా బ్యాంకుల స్వభావంలో పెద్ద మార్పుమీ లేదు. రుణాల్పిటంలోనూ, రుణబకాయిల వసూళ్ళలోనూ బ్యాంకు యాజమాన్యాలు సంపన్న వర్గ పక్షపాతంతోనే వ్యహరిస్తూ వస్తున్నాయి.

బడా పారిశ్రామికవేత్తలకు తగిన హామీలు లేకుండానే కోరినంత రుణాలివ్వటంతోపాటు, తిరిగి రాబట్టకపోవటమేగాక, వారు బ్యాంకులకు ఎగ్గొట్టిన రుణ బకాయిలను 'నిరర్థక ఆస్తులు' (ఎన్పిఏ) లేదా పారుబాకీలు లేదా మొండి బకాయిల పేరున రద్దుచేస్తున్నారు. ఇటీవల కాలంలో-ముఖ్యంగా నూతన ఆర్థిక విధానాల అమలు తర్వాత కాలంలో - ఈ విధంగా బ్యాంకుల నుండి అప్పు తీసుకొని ఎగ్గొట్టిపోయిన అనేకమంది కథలు వింటూనే వున్నాం.

బడా పారిశ్రామికవేత్తల కొమ్ముగాస్తున్న బ్యాంకులు

వజ్రాల వ్యాపారి నీరవ్ మోదీ 2011- 2018 మధ్యకాలమంతా పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంకును 'మోసగిస్తూ' తవేలకోట్లు కొట్టేశాడు. అంతేగాక 'లెటర్ ఆఫ్ అండర్ టేకింగ్' (ఎల్ఓయూ) సహాయంతో విదేశీ బ్యాంకులు, ఇతర ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకులనుండి కూడా రుణం తీసుకోగలిగాడు. (తమ ఖాతాదారుడు చెల్లించాల్సిన మొత్తానికి హామీగా వుంటామంటూ బ్యాంకులు ఇచ్చే పత్రాలనే 'ఎల్ఓయూ'లంటారు) ఇతర బ్యాంకులు ఆ ఖాతాదారునికి రుణం ఇచ్చేముందు

ఎల్ఓయూ ఇచ్చిన బ్యాంకును సంప్రదిస్తాయి కూడా! అయినా, ఎక్కడా ఏ ఆటంకమూ లేకుండా 7 సం॥ల కాలంలో 14వేల కోట్ల రూపాయలు నీరవ్ మోదీ బ్యాంకులనుండి కొట్టేయగలిగాడు. ఈ విషయం బయటపడిన 2018-19 ఆర్థిక సం॥ంలో ఇదే తరహా కేసుల్లో బ్యాంకులు 71,500 కోట్ల రూ॥ల ఖాతాదారుల పొదుపు సొమ్మును బడాబాబులకు కట్టబెట్టాయి. ప్రజాధనాన్ని దోచిపెట్టటానికే సిద్ధపడ్డాక జాగ్రత్తపడటమనేది వుండదు కదా! 2019-20 ఆర్థిక సం॥లో బ్యాంకులు ఈవిధంగా నష్టపోయిన రుణ ఎగవేత మొత్తం విలువ 1,85,000 కోట్ల రూ॥గా వుంది.

నీరవ్ మోదీ బ్యాంకులవద్ద హామీగా వుంచిన ఆస్తులకు, అతనికి బ్యాంకులు ఇచ్చిన అప్పులకీ పొంతనేలేదు. నీరవ్ మోదీ ఆస్తులను జప్తుచేసి వేలం వేసినా బ్యాంకులకు జమయ్యేది, అతను తీసుకున్న రుణంలో అతిస్వల్పమే! కానీ, బ్యాంకుల రుణాలను ఎగవేసిన ఆ ఘరానాదొంగ బ్యాంకుల్లో హామీగా పెట్టిన తన ఆస్తులకు పదింతల విలువచేసే భవంతుల్లో విలాసవంతమైన జీవితాన్ని విదేశాల్లో గడపగలుగుతున్నాడు. ఇతనికి రెండేళ్ళు ముందుగా కింగ్ ఫిషర్ యంజమాని విజయ్ మాల్యా ఇదే తరహాలో బ్యాంకుల డబ్బు కొల్లగొట్టి విదేశాల్లో కులాసాగా జల్సాలు చేస్తున్నాడు. ఇలా మరెందరో!

అంకెల్లో మొండిబకాయిలు

దేశంలో 21 ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకులలో 19 ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకుల మొండిబకాయిల భారం 8,77,000 కోట్ల రూ॥కు చేరుకుంది. (కేంద్రప్రభుత్వం ప్రజాసంక్షేమ కార్యక్రమాలకు కేటాయించిన బడ్జెట్ కంటే ఎక్కువ మొత్తం ఇది). వెలుతురు బ్యాంకుల ఆస్తులలో మొండిబకాయిల వాటా 13.5 శాతంగా వుంది.

2014 నుండి 2020 వరకు మోదీ ప్రభుత్వం 6 లక్షల 60 వేలకోట్ల మొండి బకాయిలను రద్దుచేసింది. 2015-16 నుండి 2019-20ల మధ్య 5 సం॥ల కాలంలో ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకులు తమ కార్యకలాపాల ద్వారా 7,75,633 కోట్ల రూ॥ ఆర్జించాయి. కానీ మొండిబాకీల క్రింద 10,13,004 కోట్ల రూ॥లు రద్దుచేయాల్సి రావటంతో, వాస్తవానికి లాభాలలో ఉండాల్సిన బ్యాంకులు 2,07,360 కోట్ల రూ॥ నికర నష్టాన్ని భరించాల్సి వచ్చింది.

తగిన తనఖాలు, తనఖీలు లేకుండా బ్యాంకులు ఈ బడా పారిశ్రామికవేత్తలకు అంత పెద్దమొత్తంలో రుణం ఎలా ఇవ్వగలుగుతున్నాయి? రుణ బకాయిలను చెల్లించని, ఎగవేసిన ఈ ఆర్థిక నేరస్థులను ఎందుకు శిక్షించలేక పోతున్నాయి? అంతేగాక, ఈ తరహా నేరస్థులంతా సులభంగా దేశాన్ని విడిచి వెళ్ళగలగటం ఎలా సాధ్యమౌతోంది?

కనుక, ఇదంతా ఉన్నత స్థాయిలో ఒక పథకం ప్రకారమే జరుగుతున్న నాటకంగా అర్థం చేసుకోవాలి. బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ పాలక రాజకీయ నాయకుల ప్రయోజనాలకు; సామ్రాజ్యవాద ప్రభువుల కనుసన్నలలోని బడాపారిశ్రామికవేత్తల ప్రయోజనాలకు కంకణం కట్టుకుని వ్యవహరిస్తున్నదని మరోసారి తేటతెల్లమౌతోంది.

బ్యాంకుల దివాలా-ప్రజాధనంతో ఉద్ధీపన

నానాటికీ పెరుగుతోన్న మొండిబాకీల మూలంగా అనేక బ్యాంకులు నష్టాల పాలవుతుండగా, మరికొన్ని దివాలా తీస్తున్నాయి. బడాపారిశ్రామికవేత్తల మొండిబాకీలను తిరిగి చెల్లించాల్సిన అవసరం లేకుండా, రుణబకాయి లన్నింటినీ పాలకులే రద్దుచేస్తూ ఆ వర్గ ప్రయోజనాలకు కొమ్ముగాస్తున్నారు. మరోవైపు ఈ రుణబకాయిల భారాలతో దివాలా తీసిన బ్యాంకులను నష్టాలనుండి బయటపడవేసేందుకు మూలధనీకరణ (రీకాపిటలైజేషన్) పేరున బడ్జెట్ నుండి (ప్రజాధనం నుండి) కేంద్ర పాలకులు బ్యాంకులకు లక్షల కోట్లను ఉదారంగా అందజేస్తున్నారు.

2020-21 సం॥లో ప్రభుత్వ బ్యాంకులకు అందించిన మూలధన వ్యయం 4,43,000 కోట్ల రూ॥లు కాగా, 2021-22 సం॥లో ఇది 5,54,000 కోట్లకు పెరగనుంది. బ్యాంకులు దివాలా తీయకుండా వుండేందుకే భారీ మొత్తాల్లో ఆయా బ్యాంకులకు తప్పనిసరి పరిస్థితిల్లోనే భారీ మదుపు చేయాల్సి వస్తోందని పాలకులు తమ విధానాన్ని సమర్థించుకుంటున్నారు.

ఈ పరిస్థితిని అధిగమించటానికంటూ రెండు లేదా మూడు బ్యాంకులను విలీనంచేసి ఒకే బ్యాంకుగా ఏర్పరుస్తున్నా రు. 21 ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకుల్ని 12 బ్యాంకులుగా ఇప్పటికే కుదించారు. ఆంధ్రా బ్యాంక్, కార్పొరేషన్ బ్యాంకు లను 2020 సం॥ నుండి యూనియన్ బ్యాంక్‌లో విలీనం చేశారు. అలాగే ఓరియంటల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ కామర్స్, యునైటెడ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలను పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్‌లో విలీనం చేశారు. అలహాబాద్ బ్యాంక్‌ను ఇండియన్ బ్యాంక్‌లో, సిండికేట్ బ్యాంక్‌ను కెనరాబ్యాంక్‌లో విలీనం చేశారు.

నేరస్థుల చేతికే తాళాలు

మొండిబాకీలుగా ప్రకటింపజేసి రుణాలను ఎగవేయటం, రీకాపిటలైజేషన్ (మూలధనీకరణ) వంటి డౌంక తిరుగుడు మార్గాలన్నీ ఎందు కనుకున్నారో ఏమో, ఏకంగా కార్పొరేట్ వర్గాలకే, బడా పారిశ్రామిక యజమానులకే బ్యాంకులు ఏర్పాటు చేసుకోవటానికి అనుమతులు ఇవ్వబోతున్నారు. బ్యాంకులలో రుణాల చెల్లింపులు జరగకు ంద పేరుకుపోవటానికి ఎవరు కారణమౌతున్నారో, వారి చేతికే పాలకులు బ్యాంకులను అప్పగించబోతున్నారు.

దీనితో, ఇప్పటికే పేద, సామాన్య ప్రజానీకానికి అస్తుబిస్తుగా వున్న బ్యాంకింగ్ సౌకర్యాలు, రుణవితరణ ఇకవ యందు మరింత దూరమౌతాయి. బ్యాంకు ఉద్యోగాలు, ఉద్యోగ భద్రత ప్రశ్నార్థకమౌతుంది. ప్రభుత్వరంగంలో కనీసం డి మాండ్ చేయటానికైనా అవకాశమున్న రిజర్వేషన్ల అమలుకు ప్రైవేటు రంగంలో అవకాశాలు కనుమరుగుతాయి.

సంఘటిత ప్రతిఘటనే పరిష్కార మార్గం

సామ్రాజ్యవాద ప్రపంచీకరణ విధానాల అమలు వేగం పెంచటంలో భాగంగానే-విదేశీ బ్యాంకుశాఖలకు అనుమ తి, బ్యాంకింగ్ రంగంలో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు, బ్యాంకుల ప్రైవేటీకరణ వంటి చర్యలకు; కార్పొరేట్‌శక్తుల పేరిట సామ్రాజ్యవాదులకు బ్యాంకింగ్ రంగాన్ని దఖలుపరిచే ప్రమాదకర, ప్రజావ్యతిరేక చర్యలకు కేంద్ర పాలకులు పాల్పడుతున్నారు.

రైల్వే, ఎయిర్‌లైన్స్, పోర్టులు మొదలైన ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను అమ్మివేయటం, ప్రభుత్వరంగ విశాఖ ఉక్కుపం టి వాటిని నూరుశాతం అమ్మివేయడానికి పూనుకోవటం, లాభాలతో నున్న ఎల్‌ఐసిని ప్రయివేటీకరించటం, ఓఎన్‌జిసి, ఐఓసి, గెయిల్‌ఇండియా, ఎన్‌హెచ్‌పిసి, ఎన్‌టిపిసి, ఎన్‌ఎండిసి, కోల్‌ఇండియా, ఎయిర్ ఇండియాలను కార్పొరేట్లకు కట్ట బెట్టటం-భారత వ్యవసాయరంగాన్ని కార్పొరేట్లకు కట్టబెట్టే నూతన చట్టాలు తేవడం - వంటి పాలకుల చర్యలన్నీ విడివి డి అంశాలు కావని, సామ్రాజ్యవాద ప్రపంచీకరణ విధానాలలో భాగమని గ్రహించాలి.

ఇది కేవలం బ్యాంకు యాజమాన్యం ఎవరిదన్న ప్రశ్న మాత్రమేగాదు. ప్రజలు పొదుపు చేసుకున్న సొవ య్ను ఎలా నిర్వహిస్తున్నారనేది ప్రధానమైనది. దీర్ఘకాల ప్రజల ప్రయోజనాలను పరిగణలోకి తీసుకోవాలి. బ్యాంకుల ను కార్పొరేట్లు చేజిక్కించుకునే చర్యలను వ్యతిరేకించి, ప్రతిఘటించాలి. ప్రజల జీవన పార్శ్వాన్నింటిలో ఈ చర్యల ఫ లితంగా జరగబోయే నష్టాలను గ్రహించి, పాలకుల ఈ దుర్మార్గాన్ని తిప్పికొట్టాలి.